

Olgu sunumu Case report

Geliş tarihi: 19 Kasım 2021
Kabul tarihi: 27 Mart 2022

Anahtar kelimeler:
Dudak ve damak yarığı,
Buzağı,
Montafon

Key words:
Cleft lip and palate,
Calf,
Montafon

Sorumlu yazar:
Sadık YAYLA

Adres:
Dicle Üniversitesi, Veteriner
Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı,
21280, Diyarbakır, TÜRKİYE

E-posta:
sadikeyla@gmail.com

ORCID ID
Sadık YAYLA
<https://orcid.org/0000-0001-6734-421X>
Başak KURT
<https://orcid.org/0000-0002-4923-5682>
Emine ÇATALKAYA
<https://orcid.org/0000-0001-7884-5407>
Özgür AKSOY
<https://orcid.org/0000-0002-4800-6079>
İsa ÖZAYDIN
<https://orcid.org/0000-0003-4652-6377>
Engin KILIÇ
<https://orcid.org/0000-0001-8126-3918>

Bir Buzağıda Kongenital Dudak ve Damak Yarığı

Congenital Cheilopalatoschisis in a Calf

Sadık YAYLA¹, Başak KURT², Emine ÇATALKAYA², Özgür AKSOY²,
İsa ÖZAYDIN², Engin KILIÇ²

¹ Dicle Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Diyarbakır, Türkiye

² Kafkas Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Kars, Türkiye

ÖZ

Bu bildiride Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine getirilen bir günlük, Montafon ırkı, erkek bir buzağıda karşılaşılan dudak ve damak yarığı olgusu rapor edildi. Klinik muayenede üst dudağın sağ ve solda birer yarıkla burun boşluğuna açıldığı ve damakta yarıklı bulunduğu tespit edildi. Damaktaki yarıkların flap oluşturularak basit ayrı dikişlerle onarımının ardından burun kanatları ve septum nasi'den geçecek şekilde "Yatay U" dikişi uygulanarak bölgede anatomik bütünlük sağlandı. Postoperatif dönemde yapılan kontrollerde hayvanın sorunsuz bir şekilde yaşamını sürdürdüğü anlaşıldı.

ABSTRACT

This is a case report of a one-day old, Montafon breed, male calf with a cleft lip and palate admitted to University of Kafkas, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Surgery. Clinical examination revealed that the upper lip of the calf was connected with the nasal cavity via two clefts. The palate had a cleft as well. The cleft lip was repaired by "horizontal U" suturing through the nasal wings and nasal septum after repairing the cleft palate by suturing with simple interrupted pattern and anatomical integrity was achieved in the region. Postoperative follow-up showed that calf was healthy without any sign of complication.

GİRİŞ

Baş bölgesine ilişkin kongenital anomali olguları her ırk ve cinsiyetteki buzağılarda şekillenebilmektedir.¹ Yüz, dudak ve damak yarığı gibi anomalilerin sığırlar başta olmak üzere¹⁻⁴ köpek, domuz ve insanlarda görüldüğü bildirilmiştir.^{1,3,5,6} Damak yarığı (palatoschisis) daha çok buzağı ve kuzularda şekillenmekte, bazen tavşan dudaklılıkla birlikte seyretmektedir.⁷

Etiyolojisinde genetik ya da çevresel etkenlerin rol oynadığı, bazen de her ikisinin birden etkili olduğu bildirilmiştir.^{1,3,8-12}

Gıda artıklarının damak yarığı içerisinde birikerek irritasyon oluşturması ve yangısal bozukluklara neden olması, inspirasyon sırasında larinks ve akciğerlere ulaşarak pnömoniye sebep olması gibi komplikasyonları nedeniyle ölümlerle sonuçlanabilmektedir.^{6,7} Yine ağız boşluğunda negatif basınç şekillenmediğinden hastalar annelerini ememezler; bu da yetersiz beslenmeye yol açarak hastanın yaşamının sonlanmasına sebep olabilir.⁷

Bu tür olguların sağaltımında staphyloplasty/uranoplasty ya da staphylorrhaphy operasyonları ile başarılı sonuçlar alınmaktadır.⁷

Bu bildiride, doğumsal cheilopalatoschisis saptanan bir buzağıda uygulanan operatif sağaltım ve sonuçları sunuldu.

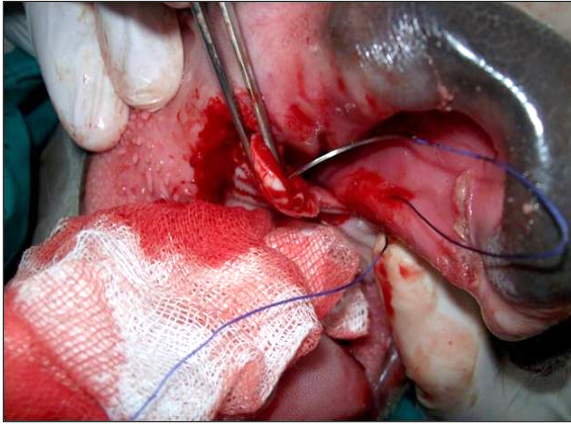
OLGUNUN TANIMI

Olgumuzu Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine getirilen dudak ve damak yarığı (cheilopalatoschisis) tanısı konulan bir günlük, Montafon ırkı, erkek bir buzağı oluşturdu (Şekil 1). Klinik muayenede üst dudağın sağ ve solda birer yarıkla burun boşluğuna açıldığı ve damakta bunlara paralel iki yarığın bulunduğu tespit edildi (Şekil 2).

Premedikasyon için subkutan olarak 0,04 mg/kg dozda Atropin sülfat (Atropin % 2 sol. 20 ml flk, Vetaş-Türkiye), indüksiyon amacıyla intravenöz yolla 6 mg/kg dozunda propofol (Diprivan 20 ml amp. AstraZeneca-Türkiye) genel anestezi amacıyla ise Komesaroff (Australia) marka ve ACN004903682 model inhalasyon anestezi cihazı ve sevoflurane (Sevorane likit, 250 ml, Abbott-Türkiye) kullanıldı.

Şekil 1. Dudak ve damak yarığı bulunan buzağının görünümü.

Şekil 2. Bilateral dudak ve damak yarığının ağız içinden görünümü.

İnhalasyon anestezisi sonrası damaktaki yarıkları kapatmak için her bir yarımdaki defektli damak dokusu altındaki kemik dokudan serbestleştirilerek 2 flep oluşturuldu. Bu flepler karşı karşıya getirildi ve 1 no polyglactin 910 (Vicryl, Ethicon) kullanılarak basit ayrı dikişlerle damakta bulunan defekt onarıldı (Şekil 3).

Şekil 3. Damak yarığının oluşturulan flep yardımıyla onarımı.

Bu işlem yapılırken aynı zamanda cheilopalatoschisis nedeniyle açık bulunan burun deliklerinin alt duvarları da şekillendirilmiş oldu (Şekil 4). Bu işlemin ardından, açık durumda olan her bir burun kanadının lateral ucunu, kendi tarafındaki septum nasi mukozası ile birleştirmek için her iki dokudan da yaklaşık 1 cm çapında mukoza parçası uzaklaştırıldı ve 1 numara polypropylene (Polypropylene, AIDE) iplik kullanılarak tek bir yatay U dikişle burun kanatlarının septum nasi ile bütünlüğü sağlanmış oldu (Şekil 5).

Şekil 4. Damak yarığının iki taraflı flep yardımıyla onarılmış görünümü.

Şekil 5. Bilateral dudak yarığının yatay U dikişi ile anatomik bütünlüğünün sağlanmış hali.

Operasyondan sonra 5 gün süre ile penicilin G procaine (30.000 IU/kg/gün IM) uygulandı ve ilk üç gün süreyle buzağının beslenmesine yardımcı olundu.

Postoperatif ikinci ayında yapılan kontrollerle de hayvanın sorunsuz bir şekilde yaşamını sürdürdüğü belirlendi.

TARTIŞMA

Buzağlarda baş bölgesindeki kongenital anomalilerin dudak ve damak yarığının yanı sıra yüz ve çene yarığı şeklinde de görülebileceği^{1,6} gibi, diğer organ ve doku anomalileriyle birlikte ya da bağımsız olarak da oluşabileceği belirtilmektedir.^{1,2} Sunulan bu olguda da dudak ve damak yarığının birbirine eşlik ettiği gözlemlendi. Dudak yarıklarının unilateral veya bilateral şekillenebileceği ifade edilirken², sunulan olguda bilateral dudak yarığı söz konusuydu.

Damak yarığının sıklıkla arthrogryposis, torticollis veya scoliosis gibi iskelet sistemine ait deformitelerle birlikte oluşabileceğine ilişkin kayıtlar bulunmaktadır.^{1,6} Bu olguda yapılan klinik ve radyolojik muayenelerle buzağının iskelet sistemine ait patolojik bir bozukluk bulunmadığı tespit edildi.

Büyük olmayan defektlerin staphylorrhaphy ile başarıyla onarılabileceği bildirilmiştir.⁷ Olgumuzda da damak yarığını onarmak için staphylorrhaphy tekniği kullanıldı. Dudak yarığının sağaltımı için spesifik bir yöntem önerilmemekle birlikte, anatomik bütünlük bütün katmanları kapsayan "Yatay U" dikiş tekniği kullanılarak sağlandı ve komplikasyonsuz iyileşme gözlemlendi.

Sonuç olarak, buzağlarda karşılaşılan kongenital anomaliler arasında yer alan bu çoklu anomalinin ve uygulanan sağaltım şeklinin, meslek pratiğine aktarılmasının uygun olacağı düşünüldü.

KAYNAKLAR

1. Aksoy Ö., Kılıç E., Öztürk S., Özaydın İ., Sözmen M.: Bir buzağında median yüz yarığı anomalisi. Kafkas Üniv. Vet. Fak. Derg. 2004, 10(1): 109-111.
2. Milli Ü.H., Hazıroğlu R.M.: Veteriner Patoloji I. Cilt, Tamer Matbaacılık, Ankara, 1997, sayfa: 1-2.
3. Moritomo Y., Tsuda T., Miyamoto H.: Craniofacial skeletal abnormalities in anomalous calves with clefts of the face. J. Vet. Med. Sci. 1999, 61(10): 1147-1152.
4. Özaydın İ., Kılıç E., Okumuş Z., Cihan M.: 1992-1995 yılları arasında Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğine getirilen buzağlardaki doğumsal anomali olguları. Veteriner Cerrahi Dergisi, 1995, 1(2): 22-25.
5. Belge A., Gönenci R., Biricik H.S., Ormancı S.: Buzağlarda doğumsal anomali olguları. Y.Y.Ü. Vet. Fak. Derg. 2000, 11(2): 23-26.
6. Shupe J.S., James L.F., Binns W., Keeler R.F.: Cleft plate in cattle. Cleft Palate J. 1968, 5: 346-355.
7. Aslanbey D., Çandaş A.: Özel Operasyon Bilgisi. Demircan Yayınevi, Ankara, 1987, sayfa: 18-19.
8. Citek J., Rehout V., Hajkova J.: Congenital disorders in the cattle population of the Czech Republic. Czech J. Anim. Sci. 2009, 54 (2): 55-64.
9. Gentile A., Testoni S.: Inherited disorders of cattle: a selected review. Slov. Vet. Res. 2006, 43(1): 17-29.
10. Gogan P.J.P., Jessup D.A.: Cleft palate in a Tule Elk Calf. J. Wildl. Dis. 1985, 21(4): 463-466.
11. Newman S.J., Bailey T.L., Jones J.C., DiGrassie W.A., Whittier W.D.: Multiple congenital anomalies in a calf. J. Vet. Diagn. Invest. 1999, 11: 368-371.
12. Rieger F., Pinçon-Raymond M., Dreyfus P., Guittard M., Fardeau M.: The syndrome of arthrogryposis and palatoschisis (SAP) in Charolais cattle; abnormal motor innervation and defect in the

focalization of 16 S acetylcholinesterase in the endplates rich regions of the muscle. Ann. Genet. Sel. Anin. 1979, II(4): 371-380.